

Janne Peljo
Johtava asiantuntija
6.10.2026

EK:n lausunto:

Ilmastovuosikertomus 2026

K 19/2026 vp

Elinkeinoelämän keskusliitto

Suomessa vireillä yli 330mrd€ investoinnit

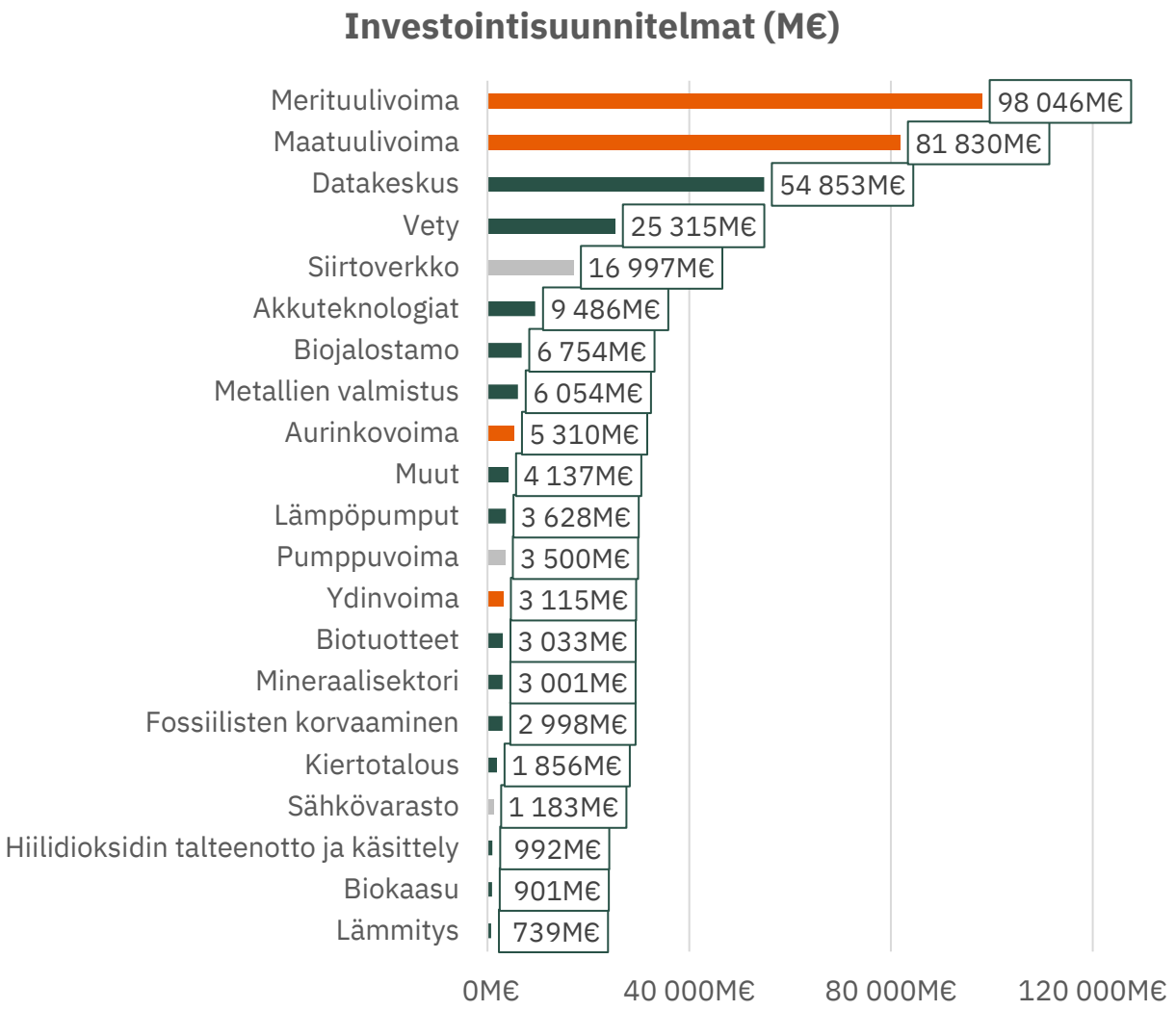

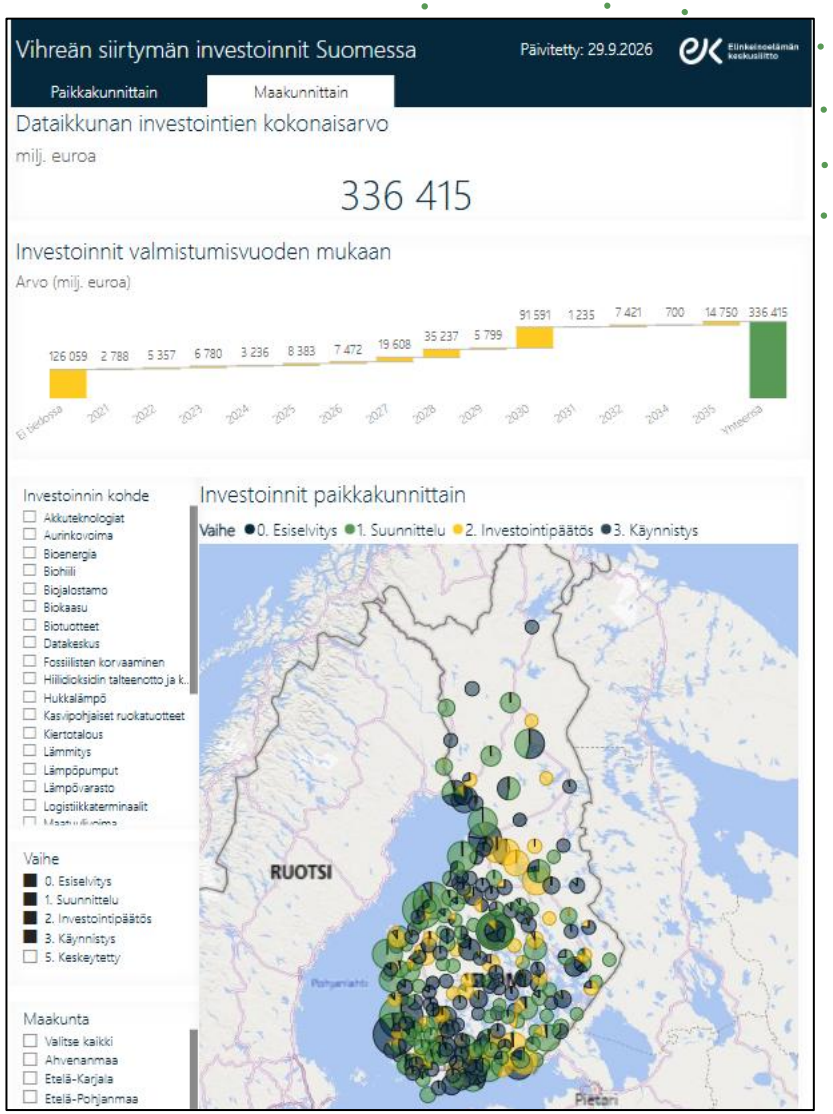

Lähde: EK:n vihreän siirtymän investointien dataikkuna

Hankkeita jo lähes 1500 kpl, käynnistys tai investointipäätös tehty yli 64mrd€ hankkeista

- Hankekannassa
  - valmistuneita hankkeita on 29 mrd€,
  - investointipäätöksiä 35 mrd€,
  - keskeytettyjä hankkeita 14 mrd€.

- Suunnittelu- ja selvitysvaiheessa on euromääräisesti 78 % hankkeista, lukumääräisesti 43%.
  - Lukumääräisesti käynnistys- tai investointipäätös jo 775 hankkeelle (52% kaikista hankkeista).

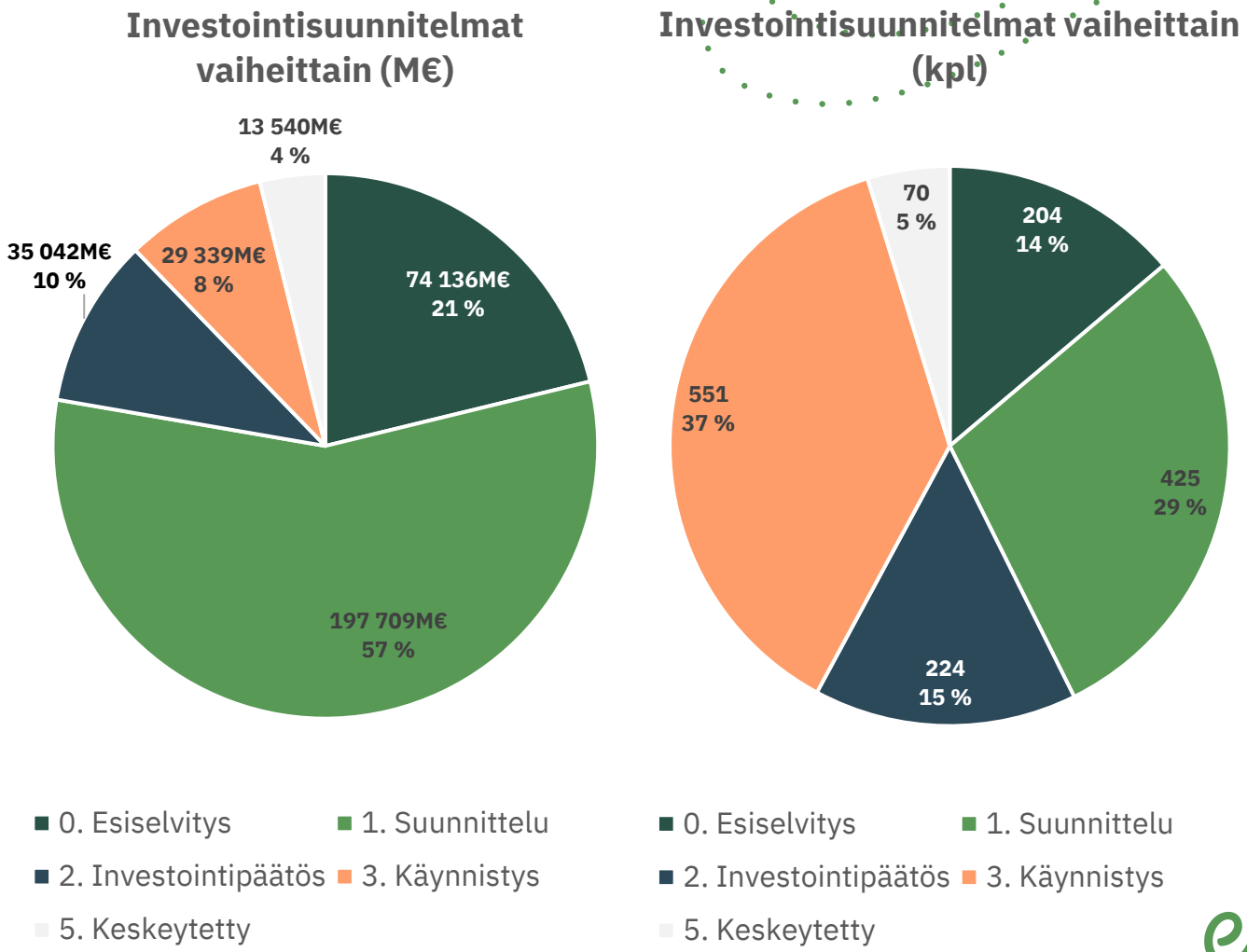

Hankkeiden tehon valossa huoli sähkön riittävyydestä ei vaikuta perustellulta

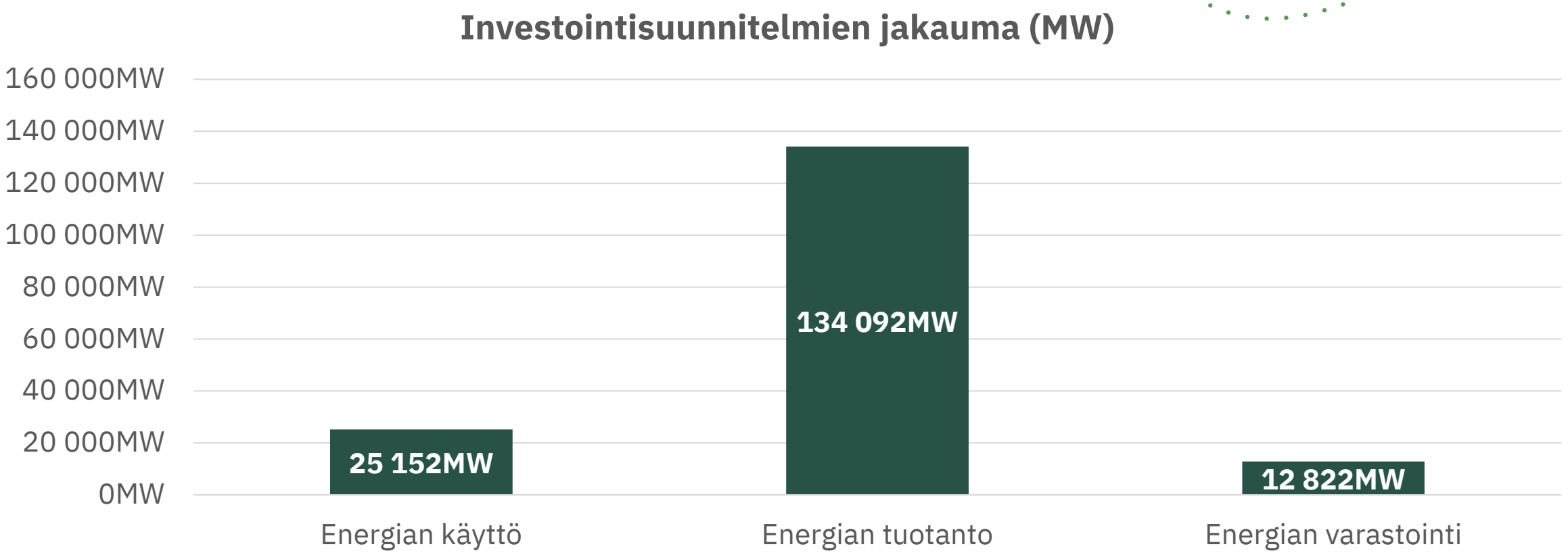

2026 ennakoidaan valmistuvan n. 4,9 mrd€ investoinnit, 2027-2028 muodostumassa vahvoiksi

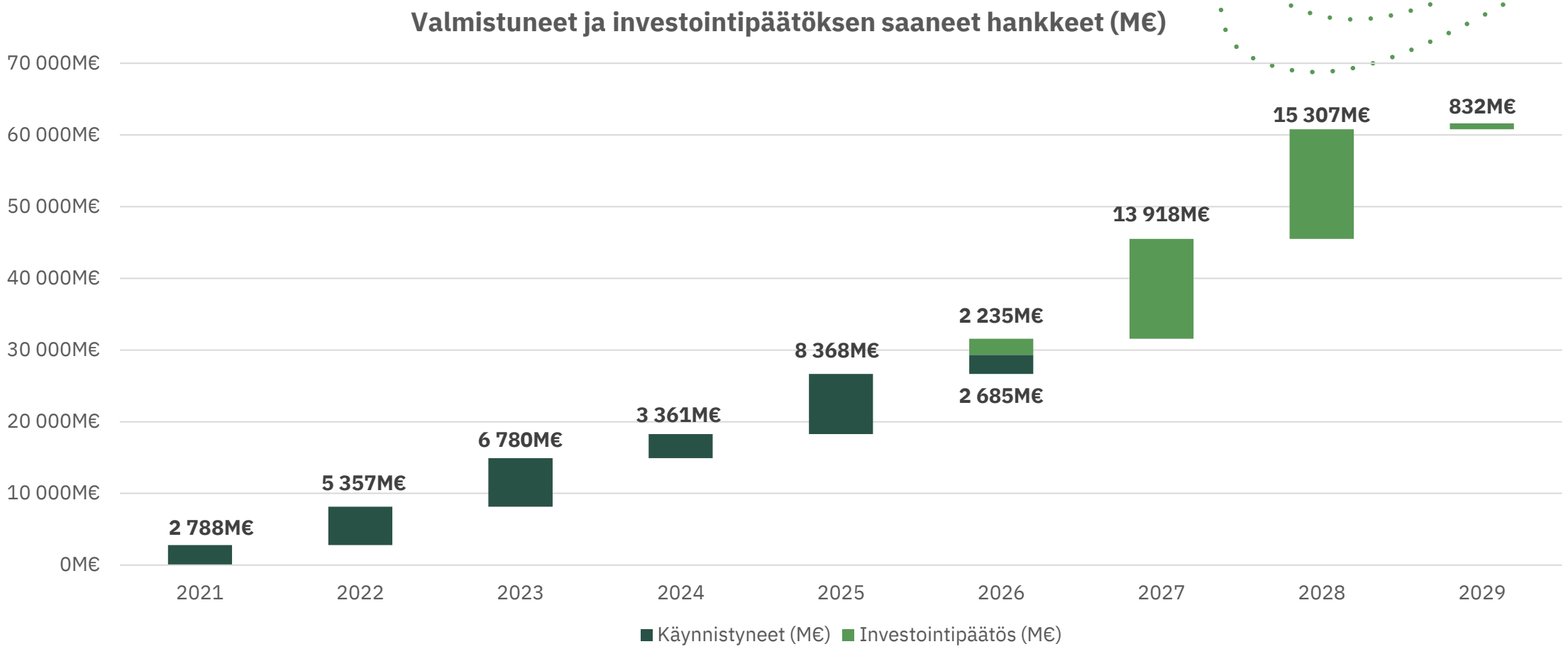

Hankkeiden lupaamat vaikutukset kansantalouteen ovat jo ilahduttavan suuria

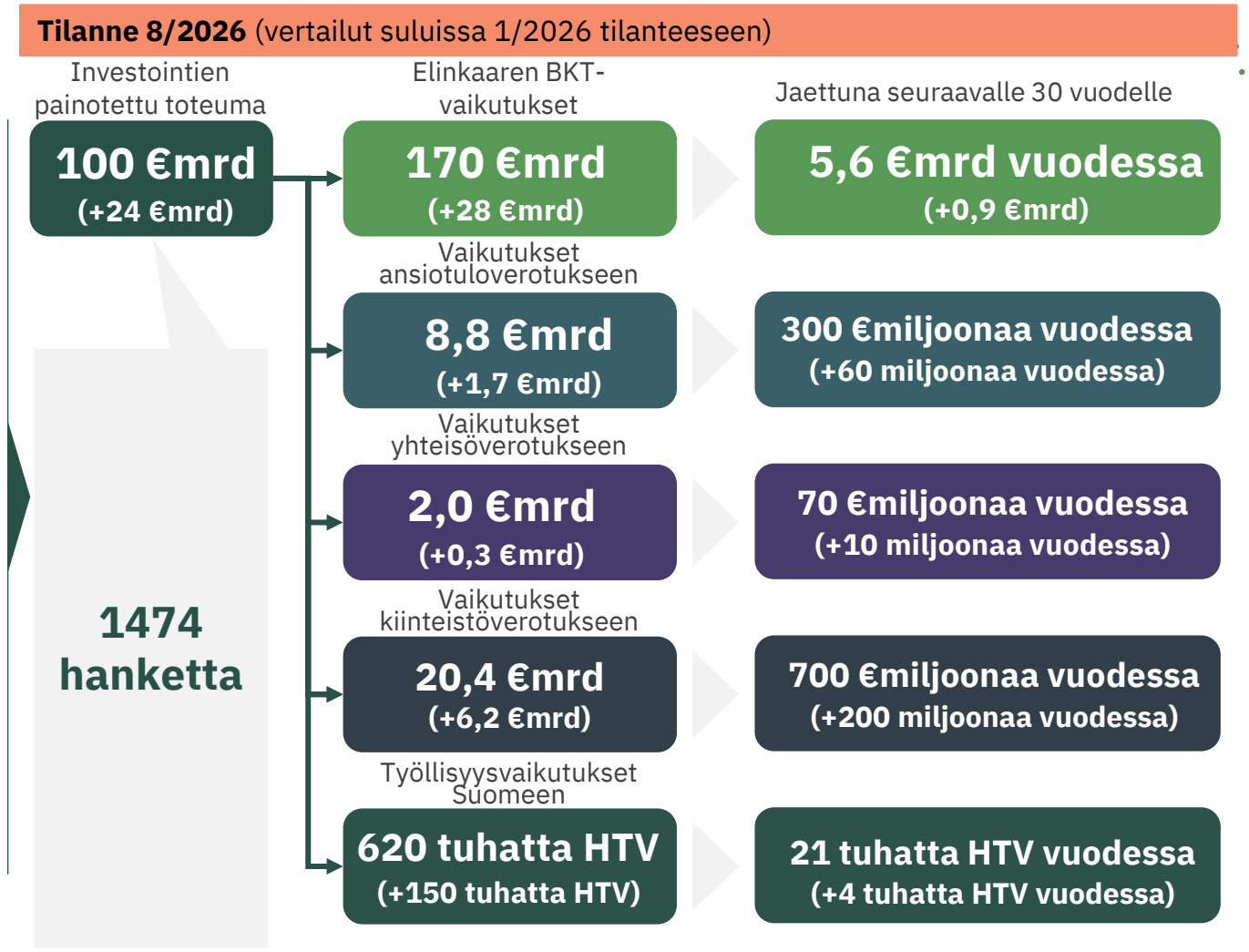

Tilanne 8/2026, vertailut suluissa 1/2026 tilanteeseen

Keskeisiä nostoja: Ilmastovuosikertomus 2026

- Ilmastovuosikertomus antaa hyvän vuosikatsauksen Suomen ilmastopolitiikan kehitykseen kokonaisuutena, ja on kehittynyt aikaisempaa analyyttisemmäksi. Erityisen hyvä, että vuosikertomuksessa arvioidaan päästövähennyskustannuksia ja ilmastopolitiikan kustannustehokkuutta.
- Ilmastovuosikertomus osoittaa Suomen ilmastopolitiikan tuloksekkuuden: Kokonaispäästöt ilman maankäyttösektoria vähenivät vuonna 2025 pikaennakkotiedon mukaan 36,5 MtCO2-tasolle (-2,7 MtCO2 edellisvuodesta). Vuoden 2005 jälkeen kokonaispäästöt ilman maankäyttösektoria ovat vähentyneet yhteensä 32,6 Mt CO2 eli 45 %.
- Nettopäästöt (ml. Maankäyttösektori) olivat 46,0 Mt CO2 vuonna 2025 ja ne laskivat 3,1 MtCO2 vuodesta 2024. Nettopäästöt 2025 ovat kuitenkin korkeammat kuin vuonna 1990.
- Maankäyttösektori oli 9,4 Mt CO2 nettopäästölähde, mitä voi pitää Suomen ilmastopolitiikan suurimpana ja merkittävimpänä haasteena. Maankäyttösektorin vuosien 2021–2025 EU-velvoitteen saavuttaminen voi olla mahdollista metsien vertailutasoon tehtävistä korjauksista riippuen. Kauden 2026–2030 velvoitteen saavuttaminen on kuitenkin epävarmaa ja edellyttää lisätoimia.
  EK pitää tärkeänä, ettei maankäyttösektorin mahdollista vajetta siirretä taakanjakosektorin kannettava ksi. Ratkaisut on valittava kansantalouden kokonaisedun, vaikuttavuuden ja kustannustehokkuuden pe rusteella.

Keskeisiä nostoja: Ilmastovuosikertomus 2026

- Päästökauppasektorin päästöt vähenivät vuonna 2025 11 % ja ovat laskeneet 64% vuodesta 2005. Kehitys osoittaa EU:n päästökaupan tehokkuuden markkinaehtoisena ohjauskeinona.
- Taakanjakosektorin päästöt laskivat vuonna 2025 24,5 MtCO2 –tasolle, mutta ylittivät vuoden päästökiintiön 0,6 MtCO2. Suunniteltujen toimien ja joustojen arvioidaan riittävän kumulatiiviseen velvoitteeseen vuosina 2021-2030, mutta toimeenpanoon ja rahoitukseen liittyy epävarmuuksia.
  - Käyttövoimamurrosta tulee vauhdittaa erityisesti raskaan liikenteen lataus- ja jakeluinfraa sekä kaluston uudistumista edistävillä kustannustehokkailla kannusteilla. Liikenteen ja työkoneiden päästöjä tulee ensisijaisesti vähentää kannustein ja tuin, ml. vähäpäästöisen kaluston ja sen edellyttämän infrastruktuurin hankinta- ja investointitukien avulla.
  - Päästökauppa ETS2 tulee nostamaan liikenteen ja logistiikan kustannuksia. Päästökauppatulot tulee käyttää päästövähennystoimiin niillä sektoreilla, joilta ne on kerätty.
- Hiilineutraaliustavoitteen saavuttaminen vaatii lisätoimia kaikilla sektoreilla, erityisesti maankäyttösektorilla. Nykytoimilla myös vuosien 2030 ja 2040 päästövähennystavoitteet jäävät saavuttamatta, elleivät suunnitellut lisätoimet ja hiilidioksidin talteenottoon perustuvat ratkaisut toteudu.

Keskeisiä nostoja: Ilmastovuosikertomus 2026

- Vuoden 2026 ilmastovuosikertomus osoittaa, että Suomen päästöt vähenevät, mutta hiilineutraaliustavoitteen saavuttaminen ei toteudu ilman lisätoimia. Erityinen haaste liittyy maankäyttösektoriin, kun taas päästökauppasektori on edennyt vahvasti.
- Vihreä siirtymä tarjoaa Suomelle huomattavan kasvupotentiaalin niin kotimaahan kohdistuvissa investoinneissa kuin viennin kautta. Puhtaaseen energiaan ja teollisuuteen liittyviä investointeja tehdään vuosikymmenten aikajänteellä. Siksi on erityisen tärkeää, että politiikkaympäristö on ennakoitava ja pitkäjänteinen, ja äkilliset muutokset verotukseen tai yksittäisten energian tuotantomuotojen kohteluun ovat vakavan vahingollisia investointien toteutumiselle.
  - EK pitää tärkeänä, että ilmastovuosikertomuksessa käsitellään Suomen viennin hiilikädenjälkeä. Uuden arvion mukaan Suomen viennin hiilikädenjälki kasvoi valitulla laskentatavalla 21,7 MtCO2 tasolta vuonna 2019 22,3 MtCO2 tasolle vuonna 2022.
- Toimet investointien vauhdittamiseksi sekä investointiluvituksen sujuvoittamiseksi ovat keskeisessä roolissa Suomen ilmastotavoitteiden toteutumisen edellyttämien investointien toteutumiselle.

Vihreiden investointien dataikkuna:

www.ek.fi/dataikkuna

